

1. aþe ho:ndær en sto:tfogel zri:t ba:ntse baþe
2. min kamæ:ot iþ de blu:mæn ant Xi:t'ŋ
3. te.gæsvo:rdæλ spintse ale:mæ noλ mæ:r met mafimæs
4. spa:jæn izæn lastæλ va:ræk
5. up da:t sXip kre:ŋ. zæ bæXamelt bro:r:t
6. de timærman hevæn splintær in de vijær
7. de sXipær lekæn zaλ de lipm af
8. in de.. fabrik iþ niks tæ ze:m
9. ku:mis hi:æ min kant
10. ge.:vuns yi:æ gla:zæn bi:æ - gla:skæs
11. bræŋ uns yi:æ punt mærelæn
12. zej hept met han yi:væn dri:j litær vin u:pædrun:kæn
13. he. vol mi meþen knapel (klapel) slõ:m
14. ik hep sin kni: ezin
15. fastæn:o:vænt vœt nit fœle me:rævi:r:t
16. ik han ble:v j da:k met ø:æ nit meþegom bane
17. ik hebæt niþedom hær:r
18. vi. hevæt ædom den di. do:r-rankamp
19. spinækp - spinævæp - spinæje:gær
20. pet - matse - baþe - veide - pæðestu:l (pæðestu:l) - hæg(æ) - kækfæs - vliander
21. den ke:ræl ma:k'ŋ de he:lde ve:rælt ant fæX:t'ŋ
22. ik sal u krelækæs ge.:rvæn
23. æjelant læt fœle olde sXe:pæn slo:pŋ
24. he. is ens aliþ øbatŋ
25. ge.:f min tue. bre:de ste:mæ - bre:dær - de bre:tstæ
26. dat stanþbe:lt stæto:r:æ nit me:r:r
27. den ke:ræl hevæn lævæn azæn gro:tŋ he:r (prins)
28. lysifer iþ nit in. hemæl øble:væn
29. de sXo:lkinder ba:nt meþe mæstær no. de ze: øvest
30. ikan toλ ni ko:mæn va:daklo:r:æ bane
31. de beste drinþkt Xra:X li.nzæ:tpap
32. he. kani. ant va:ræk he. heft in. hals
33. stæk iþen besøm ande stel-ø
34. ne. meþe ke:gæls vœt nit me:ræspælt
35. he:j ik hæþu al tue. ke:ræru:pæn
36. de. pe:r-ræ iþ nit ripe do:r:æ zit noXæn vitæ pitæ in - de kre:zæ = *het klokhuis*
37. zæ ba:nt veX. no:t lant (no:n enþk)
38. ze. hevøm e:r:æsin ge:elt helpæn upma:kæn
39. den zalt uk nit vit bræŋen
40. ze.s de helfte (halæfsXeit) yan de melækvit
41. de man mu:v-t sin vruw bæXærmæn
42. in de sXelde zvæm. is Xæf-ø:ælek
43. he. hefœle præ:tjæs amdate stæ:rækis
44. vi:r j mu:fo:r:æ de helefte yan hevæn en ijly de andere helefte
45. helpæ dat beris u-bæræn - de bedekastæ = *de bedstee*
46. o.nzæ matsælder iþo. vstæŋen be:r:æ
47. zi sprinþkt in de ve:de amæt vitstæ
48. de bo:mkvæ:kær zal de bo:m entŋ
49. du:t fenstær iþ duxte - tfenstær = *het luik* - tram = *het raam*.
50. tþeg. antæ lyden fæ:r:æde vrugmis - de ho:gmis - tlof - de xæspæs - xæspertit = *werkpauze ± 16 u.*
51. vespertit ho:ln - fery:æ ho:ln (etŋ) = *pauze maken ± 16 u.*
52. di. vruwæ hefde hær:ræ aflø:tn knipŋ
53. zin va:dær hevøm zes jo:r:æ no. sXo:læ lo:tn gõ:m
54. ik hebæt am ayærdõ:n amæ zo. la:tæ lanþs et va:ter tæ gõ:m
55. ya:læ ve:r:æzæn (en vintær = *een winter oud*) zij nit fœle in disæ by:tæ - *men kent ook mo:l voor vaars en gebruik mol:kalf*
56. erden pœtæ ba:nt ni fœle ve:r:æt - kœ:læ pœtæ
57. de sXætsæl stæ:t bi:jŋ o:væn - bi:jŋ he:r:æt
58. in me:r:æt ist noX tæ ko:lt am tæ kartsæn
59. di. ke:r:æse g:r:væn helder hX æfnit
60. hi trœkæt pe:r:æt an de stat
61. tu.dærtit kvam. ijly hi:æ idær jo:r:æ no. de karmse
62. de pœ.tær zei dat got yulma:kt is
63. i zagen min vel ma:i ziæen miniks
64. de zva.lyws zalt Xouwe:r:æ ko:m.
65. go:j fûnda:ge nit hen ka:tn
66. et zijly uk Xra:X ke:zæ
67. zin mo.toris kœpot - hi zit faste
68. tæŋen varmen dagæves en tæŋen zaXtæn o:væn
69. dat jænæskæn læp ublo:tæ vy:te
70. de ziþen ba:zn de kanæ
71. ik vo:l dadæ bo:dæn bri:f braX
72. ik hep in ant hatæ
73. ikanit met eigenvi:zæ ly: amgõ:m
74. no. sXætit (no.de sXuf) spanæ vit pe:r:æt fæ:r:æde ni.jæ karæ
75. ik hevæn betjæn ko:r:æts yan fæ:r:æde midagal
76. de zom yan de komiŋ iþ uk soldo:tæves
77. ve:j gŋ va:gyma:kær tæ vo:m. - en bo:ge
78. di. ro:zn hept laþe dæ:r:æne
79. ik Xlær:ve de gŋ vo:r:æt fân
80. tkantjæ vaþ do:t fæ:r:ædatset dær:pen kun.
81. zin o:r:æne en zin ogen lo:pt
82. ø:r:æ do:Xtætjæn iþ metæn ma:ntjæn no:t buþ æg:o:æn am brœmæls tæ plækæn
83. do:r:riþen spœtel yan di. le:r:ræ
84. hi. balækæn - hi.re:æn tyt
85. de mensæn zoXtaniks andæs as ge:elt en rikdum
86. ø:r:r munt iþdrø:ge yan. dæs
87. den veX læp krvm tæŋen amveX.
88. ikoXtæ fæ:r:æden kleinæ en tramælkæn
89. de buk iþ do:þegom dær:ræn kostæ intæ slukan
90. zin yæŋjæn vas kot mo go:ot
91. in de sXemæ iþstet beste
92. en sXæter mut Xu:t kœnæ miken
93. zy:k min hu:t is u:p
94. ik vet ni vo:r:ækam zy:kæn mo:t
95. en ko:le keldær is gu:t fæ:r:t bi:æ
96. ik mus øsenblu:drinþkæn am antæ sta:rækæn
97. ik muþ e:r:æstet fu:æ inde stal kry:æn
98. min bry:r:æ vaþ my:
99. de melkbu:æ ma:kþæn gro:tæ runte - hevæn gro:t rit
100. di:r. kanæmelæk iþ dane en zu:æ sty:æram dæmet ve:r:æmæ

101. vij zolën de-. patë kœn. dɪxtœsmɪtɪn m. y:œ
 102. de valt niks fanam te zeg-æn - his pœsis -
 n sœky:œ vœ-rœk
 103. he. kɑmp no:jtæn mœnytê te la:tê
 104. in italie bantêr berg-æn di:t fy:r-œ spijt - spjæn -
 braken is ook brækæn
 105. da-rvi do-r-r up te drakæn
 106. in bo:m heptse æn stak fandê bragœvy:œt - vy:æn
 = rijden - va:æn = varen
 107. ij mu-t o:ns fælæn is ku-mæn bœkikæn
 108. hys fan lœ:væn œkœman mœtjæn kni:pê g-œlt
 109. di-r. dœ-r-rœ is fan bœ:kænholtmœ:akt - ook by:kæn-
 hœlt
 110. œn getrouwde vrouwe mœ:t kœnœn:œjn
 111. ik hep hi:œ grasœzœ-ijt mœr tvas gm gutt zœrt
 112. de brœwer zœ-œ. datst noχtê dy:rɪŋ œm te
 bouwan
 113. bakæn - ik bakê - ij bakt - he-œ.j bakt-bakt he-œ.j-
 vij bakt - ik bakæn - ij bakæn - he-œ.j bakæn - vij
 bakæn - vij hept œbakæn
 114. bi:dɪn - ik bi:dê - ij bi:t - hi. bœt - vij bi:t - bi:rœ
 vij - ik bœ:dê - ik hep œbœ:dɪn - bœ:dɪn zij uk
 115. tuzæn klein. mœren fein.
 116. i kɑ-nt hi:œ œier kri:gen updê marœk
 117. hi hevœzœχ. datê an min zul dœ.ɪkæn
 118. de meit zœi datê gelik hat
 119. de vazæn vif pri:zœ
 120. vnder den eik lkt fœle sœkœls
 121. tua:tœr zal da:lœk kœken tkœktal
 122. et hœj is nœgrÿ:n tɪsnœχmœ pasœmœ:jt
 123. majunœ:zœ ma:ktœ metê do:jer (do-r-rœ) fan
 tœi
 124. dat bœ:mkæn zal do-r-œ slœxt kɑ-n. grœ:jæn
 125. de pasto-r-r hef gu.jê vin
 126. o:ns œldê hys is avœbra.nt
 127. de mœlek spœyt ytœt Xi:œ fan de ku-r:
 128. de kœster ly:t - kry:s - kry:zœ
 129. de bœ:mœ fan de kryvœ:gen by:g-dœ-r-r undet
 gœuχtê
 130. de tue. dytsœs kvamœnœ. bytæn
 131. zi hepam bunten blœuwœslœ:gæn
 132. de sœuse is danœ - flouw en la:k
 133. de sne: hÿdœkê
 134. tœsn he:œlæn tit g-œlœ:dɪn daku œzem hebê
 135. dat vœt nuwan he:lê ni:je stat
 136. dœ:n - ik dœ:œt - ij dœ:œt - hij dœ:œt - vij dœ:œt -
 ijly dœ:œt - zij dœ:œt - ik dœ:œt - ij dœ:œt -
 hi dœ:œt - vij dœ:œt - ijly dœ:œt - zij dœ:œt -
 dœ:œt ik dat - de: hœt mœr - de:dɪn zœt mœr
 137. dœ:pœn - dœ:pjœrœkskœn - dœ:pfun - de soldœ:tœn
 138. dœ:œn - hij dœ:œt - hij dœ:œn - hij hevœdœst
 139. bœndɪn - ik bœn(d)ê - ij bœnt - hij bœnt - vij bœnt -
 ijly bœnt - zij bœnt - bœnt hi - bœnæn hi of bœnhi -
 ik hebœbun.
 140. Lokale landmaten : bandêr = 1 ha - n sœpæl
 zœrt = 1/10 ha
 141. Lokale waternamen : de ro:je bœkê - de venê-
 gœtê - de lo:pgra:van

De naam van de plaats in haar eigen dialect is zelœm

De inwoners heten zelœmsœn

Een bijnaam is niet bekend.

Aantal inwoners : 1832.

Taaltoestand : Men onderscheidt : et darœp - dœ yeltsvik - dœ o:stœrvik - tœldê sœt - tvœlyœrsyem - dœ memœ - halœrheide - vasɪnkbrɪŋk - vɪnkœlshu.k - dœ vœt brɪŋk - tbru:k - in het dorp : aχtœr de hœ:vœ - tjœdê pat -. Taalverschil wordt niet nader aangegeven.

Zelhem is een agrarisch dorp, waar zich nieuwe industrieën gevestigd hebben.

Zegslieden : 1. E. J. Boenink-Janssen; geb. 1937 te Zelhem-Halle, V. en M. ook van hier; heeft hier altijd gewoond; huisvrouw; spreekt veel dialect.

2. H. A. Boenink; geb. 1934 te Zelhem-Veldwijk, V. en M. ook van hier; heeft hier altijd gewoond; boekhouder; spreekt veel dialect.